

Список використаних джерел:

1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ст. 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання) від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 45. – Ст. 2975
2. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – К.: Юрінком, 1996. – 80 с.
3. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 № 2136-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2017. - № 35. - Ст.376.

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ЕВТАНАЗІЇ НА КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗАСАДАХ В УКРАЇНІ

Хоменко С. О., здобувач ступеня вищої освіти магістра 1 курсу, Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Сьох К. Я.**

Сучасний світ переповнений науковими, технічними та медичними дослідженнями, що призводить до штучної збільшення прав людини у світі. Це стало приводом до виникнення IV покоління прав людини, в соціумі почали використовувати штучні права, які не зовсім сприймаються суспільством. Але, вони існують і закріплюються на нормативному рівні державами.

Україна яка стала на шлях євроінтеграції, що призводить до аналізу та запровадження європейського досвід світу у національному законодавстві. Країни Європи в своїх межах національного законодавства закріплюють IV покоління прав людини. Відповідно Україна також деякі з них розглядає як коло прав які б доцільно долучити до II розділу Конституції України.

До таких прав також належить, наприклад евтаназія.

Що ж являє собою евтаназія, та чому її так гучно обговорює весь світ?!

Евтаназія - це (грец. *eu* — добре + грец. *θάνατος* — смерть) — практика припинення (або скорочення) лікарем життя людини, яка страждає невиліковним захворюванням, відчуває нестерпні страждання, коли хвороба бере своє, на задоволення прохання хворого в безболісній або мінімально болісній формі з метою припинення страждань [6].

На сьогоднішній день евтаназія стоїть гострим питанням в багатьох країнах світу. І лише одиниці з них все ж таки наважились легалізувати так зване «право на смерть». Такими країнами є Нідерланди, Бельгія, Люксембург, штати Вашингтон та Орегон в Америці. А ось наприклад в Італії, Ірландії, Угорщині та Норвегії евтаназію не тільки заборонено, за неї навіть суворо карають. Нажаль в багатьох інших країнах, такий термін як «евтаназія» взагалі не зустрічається в національних законодавчих актах та знаходиться поза межами врегулювання законом, але це не робить евтаназію автоматично дозволеною за принципом свободи «що не заборонено законом — дозволено». В

цих країнах еутаназію кваліфікують за допомогою міжнародно-правових документів, зокрема Загальної декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини та основних свобод, Міжнародного пакту про громадські та політичні права та Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права, які чітко регулюють право на життя.

Щодо України, то у нашій державі еутаназія прямо заборонена в ст. 52 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»: «Медичним працівникам забороняється здійснення еутаназії навмисного прискорення смерті або умертвіння невиліковно хворого з метою припинення його страждань».[3] А також, еутаназія суперечить ст. 3 Конституції України в якій зазначається що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю та ст. 27, кожна людина має право на життя й ніхто не може бути свавільно позбавлений життя [1].

Відповідно до ч.4 ст. 281 Цивільного кодексу України також гарантує право на життя, а саме закріплює заборону задовольняти прохання фізичної особи про припинення її життя [2].

Говорячи про «хорошу смерть», виникає основне питання: «Чи повинні подібні дії все ж таки бути дозволені законом»?

Це питання є досить суперечливим, адже велика кількість етико-філософських проблем залишаються нерозв'язними, а правові науковці й досі не можуть дійти згоди щодо легалізації еутаназії в Україні.

Багато науковців схиляється до того, що дозвіл застосовувати еутаназію з великою вірогідністю може стати гальмом в пошуках нових ефективних способів і засобів лікування пацієнтів, бо часто саме боротьба зі смертю спонукає медицину рухатися вперед. Також легалізація еутаназії може призвести до тиску на інвалідів, престарілих і невиліковно хворих осіб, які могли б ще жити і жити, але оточуючі та і вони самі вважають себе «тягарем». Більшість юристів в свою чергу говорять, що такий спосіб позбавлення життя може бути засобом вчинення злочинів, умертвіння старих осіб, інвалідів, невиліковних хворих, на лікування яких не вистачає грошей, підкупу медперсоналу, зловживання посадовими повноваженнями, шахрайства тощо.

На даний час особливу увагу еутаназії приділяють не тільки юристи, медики і філософи, а й представники різних релігійних конфесій. Проблема еутаназії, що входить до предметної галузі вивчення науки біоетики, викликає безліч суперечок у всіх релігійних колах. Ці проблеми активно обговорюються, насамперед християнськими мислителями та діячами. Тому, розглядаючи аргументи «за» і «проти» еутаназії, варто розглянути позицію богословів. Християнське віровчення виходить з того, що людське життя – це священна, недоторканна вартість, фундамент усякого добра, джерело активності і суспільного співжиття. Життя – це дар Творця, Бога. Тому людина не має права вирішувати жити їй чи ні. Еутаназія тлумачиться як акт вбивства, до якого не може уповноважити жодна мета [4].

Щодо аргументів «за» еутаназію, можна зазначити, що вона дозволить в повній мірі реалізувати право людини розпоряджатися своїм життям, в тому числі приймати рішення про припинення власного життя. Звільнить

невиліковно хворого від страшних мук та цим самим підкреслить один з принципів права-принцип гуманізму. А також, так як відповідно до Конституції людина визнається найвищою цінністю, то її реальне благополуччя, потреби і право на самовизначення, право на свободу, право на повагу гідності, право на гідну смерть мають бути гарантовані й забезпечені повною мірою.

Висновки: Підсумовуючи вище зазначене можна сформулювати власні висновки. З огляду на досвід зарубіжних країн узаконення еутаназії все ж таки має свої переваги, зокрема припинення страждань невиліковно хворих людей, повна реалізація права на життя. Однак в умовах сучасної суспільно-політичної ситуації в Україні цей процес є неможливим у нашій країні, оскільки може стати зброєю в руках впливових людей. Насамперед нам потрібно побороти корупцію, підняти рівень правової культури та моральності населення, забезпечити лікарні та інші медичні центри достатньою кількістю лікарських засобів і апаратурою належного рівня, для якісного медичного обслуговування населення. Інакше надання еутаназії правомірного характеру може спричинити низку негативних наслідків. Більше того еутаназія, як спосіб відходу із життя не узгоджується з моральними й релігійними поглядами, а також національними традиціями українського народу.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254к/96-вр>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Закон України « Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року № 2801-ХІІ // База даних «Законодавство України»/ Відомості Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. <https://naub.ua.edu.ua/2014/religijni-aspekty-evtanaziji/>
5. <https://www.pravoconsult.com.ua/evtanaziya-pravo-na-smert-za-chi-proti/>
6. <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/2302/evtanaziya>

ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТАЄМНИЦІ ЛИСТУВАННЯ, ТЕЛЕФОННИХ РОЗМОВ ТА ІНШОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ В УКРАЇНІ

Черевко М.О., здобувач наукового ступеня доктора філософії в галузі права, кафедри конституційного права та прав людини, Національної академії внутрішніх справ

Одним із загальних і основних принципів конституційного ладу України є принцип верховенства права [20, с.80]. Відповідно до ст.8 Конституції України Конституція України має найвищу юридичну силу [1]. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Її норми є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується, що означає що дія принципу верховенства права в Україні передбачає панування права у суспільному житті країни, та